

אֵלֶּזְנֹת

לְעֵלְמֵנוּ עֶפֶת

תְּצַנֶּה - פּוּרִים

כ"ז, אֲדָר א"ע

הַבְּרָכָה שֶׁהַתְּקִימָה

פֶּעַם בָּא הַרְה"ק ה'יְשׁוּעוֹת מִשֶּׁה' מוֹיִזְנִיץ זִיע"א לְבַקֵּר בְּמַעוֹנוֹ שֶׁל הַגָּאוֹן רַבֵּי יִשְׂרָאֵל גְּרוֹסְמָן זצ"ל.

סֵפֶר לוֹ רַבֵּי יִשְׂרָאֵל סִפּוּר מֵהַרְה"ק רַבֵּי זָאב מֵרַחֲמֵסְטְרִיוּקָא זִיע"א, שֶׁהָיָה זָקֵנוֹ שֶׁל הַרְבֵּי מוֹיִזְנִיץ. וְכֵן סִפֵּר: בְּשִׁכְנוּתְנוֹ גַּר הַרְה"ק רַבֵּי אֱלִימֶלֶךְ שְׁפִירָא מֵגְרוֹדְזִיִּסק זִיע"א. בַּחֲג הַפּוּרִים בִּקֵּשׁ מִמֶּנִּי רַבֵּי אֱלִימֶלֶךְ לְהִיּוֹת שְׁלִיחַ וּלְהַעֲבִיר מִשְׁלוּחַ מְנוֹת לַיְדֵי הַרְה"ק רַבֵּי זָאב, שֶׁהָיָה זָקֵן אֲדָמוּר"י בֵּית טְשֶׁרְנוּבִיל.

הֵייתִי עֲדֵיו קֹדֵם הַבַּר מְצוּה וְשִׁמְחָתִי עַל הַהִזְדַּמְנוֹת לְהַכְנִס לְמַעוֹן קֹדֶשׁוֹ וּלְהַתְבַּרֵּךְ מִפִּיו בְּיוֹם הַפּוּרִים. בְּגִיל וְרַעְדָה צַעֲדָתִי אֶל בֵּיתוֹ. כְּשֶׁנִּכְנַסְתִּי לְבֵית רֵאִיתִי אֶת הַרְבֵּי יוֹשֵׁב וְעַל שִׁלְחוֹנוֹ הָיוּ עֲרָמוֹת שֶׁל מִטְבְּעוֹת. הַנְּחָתִי אֶת הַמִּשְׁלוּחַ מְנוֹת וְהַרְבֵּי הוֹשִׁיט לִי מִטְבַּע דְּמֵי פּוּרִים. מְרַב הַתְּרַגְּשׁוֹת וּפְחַד לֹא הִרְהַבְתִּי עוֹז לְבַקֵּשׁ מֵה שְׂרָצִיתִי. כְּשִׁירְדָתִי אֶת מְדַרְגוֹת בֵּיתוֹ הַצְּטַעַרְתִּי מֵאֲד שֶׁלֹּא בִקֵּשְׁתִּי מִמֶּנּוּ בְּרָכָה. הַרְגַּשְׁתִּי הַפְּסָד וְהַחֲמָצָה עַל הַהִזְדַּמְנוֹת שֶׁהָיְתָה לִי וְלֹא נִצַּלְתִּי אוֹתָהּ. נִעְצַרְתִּי בְּרַחוּב וְהַתְחַלְתִּי לְשַׁקֵּל אוֹלֵי לְחֹזר וּלְבַקֵּשׁ בְּרָכָה. אֲמַנֵּם מִטְבְּעֵי אֲנִי בִישׁוֹן וְלֹא אֲזַרְתִּי אִמְץ לְחֹזר לְבֵית הַרְבֵּי. וְהִנֵּה תוֹךְ כְּדֵי עֲמִידָתִי בְּרַחוּב, אֲנִי שׁוֹמֵעַ אֶת קוֹלוֹ שֶׁל הַגַּבְּאֵי צוּעֵק: יְלָד, יְלָד, הַרְבֵּי קוֹרָא לָךְ. בַּצְּעָדִים חֲפוּזִים חוֹרְתִי וְעֵלִיתִי לְבֵית.

הַרְבֵּי פָּנָה אֵלַי בְּפָנִים מַחִיכוֹת וְשָׁאַל: בְּנֵי יִקְרִי, מַה אַתָּה רוֹצֵה שְׂאֲבָרְךָ אוֹתָךְ? אֲמַרְתִּי בְּקוֹל: רְצוֹנִי שֶׁהַרְבֵּי יִבְרַךְ אוֹתִי שְׂאֲזַכֶּה לְהִיּוֹת תַּלְמִיד חֶסֶם! הַרְבֵּי בִרַךְ וְאָמַר: ה' יִתְבַּרַךְ יַעֲזֹר שְׁתַּגְּדֵל וְתִהְיֶה תַלְמִיד חֶסֶם גָּדוֹל.

רַבֵּי יִשְׂרָאֵל רָצָה לְהַדְגִּישׁ אֶת הַמוֹפֵת הַגָּדוֹל בְּרוּחַ קֹדֶשׁוֹ שֶׁל הַרְבֵּי שֶׁתַּפְּס אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ שְׂרָצוֹנוֹ לְקַבֵּל בְּרָכָה, אֶךְ הַרְבֵּי מוֹיִזְנִיץ הִפְטִיר וְאָמַר: הַמוֹפֵת הַגָּדוֹל הוּא שְׂבִרְכָתוֹ שֶׁל זָקֵנִי הַתְּקִימָה בְּמְלוּאָהּ. וְאֲנַחְנוּ נוֹכַחְנוּ לְדַעַת וּלְרְאוֹת עַד כַּמָּה הָיוּ נְשִׂאִיפוֹתֵינוּ וְרְצוֹנוֹתֵינוּ הַטְּהוּרוֹת שֶׁל הַגָּאוֹן זצ"ל.

שִׁכְבֵּר מִיְנִיקוֹתוֹ בְּמַעֲלָלָיו יִתְנַכֵּר נַעַר.

יְשׁוּעַת ה'

בְּיוֹם הַפּוּרִים, בְּשַׁנַּת תש"ע, הִגִּיעַ הַרְה"ק רַבֵּי יוֹסֵף יוֹאֵל קֶאֱהוֹן מִמְּבַקְשֵׁי אֲמוּנָה שְׁלִיט"א אֶל הַרְבֵּי הַקְּדוֹשׁ מִשׁוּמְרֵי אֲמוּנִים זִיע"א וְדָג בִּידוֹ. הַרְה"ק מ'שׁוּמְרֵי אֲמוּנִים' קָבְלוּ מִיד, עַל אִף שֶׁלֹּא הִכְנִיסוּ אִף אֶחָד בְּשַׁעוֹת אֵלוֹ שֶׁלְפָנָי הַשְּׁלַחַן הַטְּהוּר. רַבֵּי יוֹסֵף יוֹאֵל נִכְנַס וְהִגִּישׁ אֶת הַדָּג וְהַתְחַנֵּן לְפָנָי אוֹהֲבֵן שֶׁל יִשְׂרָאֵל הַרְה"ק שִׁכְבֵּר עֲבָרוֹ הַרְבֵּה שָׁנִים וְעוֹד לֹא נוֹשַׁע בִּילְדִים. הוֹסִיף רַבֵּי יוֹסֵף יוֹאֵל וְאָמַר: הַבָּאֵתִי דָּג לְפָנָי הַשְּׁקִיעָה, שֶׁהַרְבֵּי יֹאכַל מִן הַדָּג וּיִבְטִיחֵנִי בִּילְדִים. הַרְבֵּי שָׁמַע וְנֶאֱחָז בְּשִׁרְעָפָיו וּבְרַךְ שֶׁהַכֵּל, וְאָכַל קֶצֶת מִן הָרֵאשׁ, וְשֵׁם יְדוֹ הַקְּדוֹשָׁה עַל מִצְחוֹ כְּעֶשֶׂר דְּקוֹת.

וּפְנָה אֶל רַבֵּי יוֹסֵף יוֹאֵל וְאָמַר לוֹ: פַּה בַּחֲדָר הַזֶּה הֵייתִי שְׁלִיחַ לְהוֹשִׁיעַ יְהוּדֵי עַם בְּנִים. וְכֵן הָיָה הַמַּעֲשֶׂה: אֲצֵל אָבִי זִיע"א הָיָה אֶחָד וְשִׁמּוֹ 'יַעֲנֶקֶל סַאמְעֵט', וְעֵבֵר כַּמָּה שָׁנִים מֵהַחֲתָנָה וְלֹא נוֹשַׁע בְּבָנִים, וְהִזְכִּיר אֶת עֲצָמוֹ הַרְבֵּה פְּעָמִים אֲצֵל אָבִי זִיע"א, וְהוּא לֹא רָצָה לְהַבְטִיחַ לוֹ, בְּאֲמָרוֹ: אֵינִי רַבֵּי וְאֵינִי יָכוֹל לְהַבְטִיחַ.

רַחֲמָתִי עָלָיו וְהַצַּעַתִּי לוֹ שִׁיקְנָה 'קַעְרָה' מִכֶּסֶף לְפִסַּח עֲבוּר אָבִי, כִּי 'קַעְרָה' אוֹתִיּוֹת 'עַקְרָה', וְאָמַר לִי שְׂאִין לוֹ כֶּסֶף, וְזֶה עוֹלָה כְּמִשְׁכַּרְתַּת חֲדָשִׁית שְׁלָמָה. לוֹיִתִי כֶּסֶף וְנָתַתִּי לוֹ, וְקִנְיָה הַקַּעְרָה. וְאָמַרְתִּי לוֹ, שְׂיִתֵּן אֶת הַקַּעְרָה לְאָבִא בְּיוֹם הַפּוּרִים כְּשִׂאֲנִי אֶהְיֶה שָׁם.

וְהַרְבֵּי הַמְּשִׁיר וְסִפֵּר: אֲנִי עֲמַדְתִּי מֵאַחֲוָרֵי כֶּסֶף קֹדֶשׁוֹ שֶׁל אָבִי זִיע"א, וְיַעֲנֶקֶל נִכְנַס עִם הַקַּעְרָה בִּידוֹ, וְנָתַן זֹאת לְאָבִי זִיע"א כְּמִשְׁלוּחַ מְנוֹת. אָבִי זִיע"א, שִׁמָּאֵס בְּמַתָּנוֹת מִבְּנֵי אָדָם, אָמַר לוֹ: אֲנִי לֹא צָרִיךְ לְהַרְבִּישֶׁע מַעֲשִׂיוֹת, וְלֹא רָצָה לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ כֹּל וְלֹא רָצָה לְהַבְטִיחוֹ, בְּאֲמָרוֹ שְׂאִינוֹ רַבֵּי וְאֵינוֹ יָכוֹל לְהַבְטִיחַ.

אֲמַרְתִּי לְאָבִי זִיע"א: זֶה חֲלוּל ה' שְׂאֲבָרְךָ

לגור ליתום ולאלמנה עם שאר העניים האמללים, אבל מי שנועל דלתות חצרו ואוכל ושותה הוא ובניו ואשתו ואינו מאכיל ומשקה לעניים ולמרי נפש אין זו שמחת מצוה אלא שמחת פרסו, ועל אלו נאמר 'ובחיהם כלחם אונים להם כל אכליו יטמאו כי לחמם לנפשם', ושמחה כזו קלון היא להם שנאמר 'וזריתי פרש על פניכם פרש חגיכם'. ואכן יש להבין מה טעם נתקנה מצוה זו של משלוח מנות באופן שיכולים לקימה אפלו כאשר המנות נתנים לעשירים ובעלי יכולת.

והנראה לומר על פי דברי בעל 'מנות הלוי' בטעם מצות 'משלוח מנות': כי זה רומז כי הם באגדה אחת ובאהבה ואחוה, הפך מה שאמר הצורך 'מפזר ומפרד'. ובשל כך באה מצוה זו של 'משלוח מנות' באופן כזה שאין הבדל בין איש לרעהו, בין עני ובין עשיר, להרבות האהבה והאחוה בכלל ישראל.

ויש להעמיק בזה עוד על פי מה שאמרו במסכת שבת (פח.): אמר רבא, אף על פי כן, הדור קבלוה בימי אחרשורוש. דכתיב 'קִיְמוּ וּקְבְלוּ הַיְהוּדִים', קימו מה שקבלו כבר. ופרש רש"י: 'בימי אחרשורוש' - מאהבת הנס שנעשה להם. והינו, שבני ישראל בשעת מתן תורה קבלו עליהם את התורה באנס ומתוך יראה, אמנם בימי מרדכי ואסתר בשושן הבריה, קבלו עליהם את התורה מאהבה, מכח אהבת הנס שנעשה להם. ויען שזה הזמן של ימי הפורים יש בו הענין של קבלת התורה באהבה, לכן באו לחזק את האהבה בתוך כלל ישראל, על ידי מצוה זו של משלוח מנות, קוב"ה אורייתא וישראל חד.

(מתוך הספר ספיר ויהלום להרב הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א)

מסתובב פה ואין לו ילדים. אמר אבי זיע"א: מה רוצים ממני, מה אני בעל שם שאני יכול לחלק ילדים, ומאחר מאד, וצריה להפנס למנחה. כששמעתי את הדברים אמרתי ליענקל: יפה כח הבן מכח האב, אני גוזר עליך שלא תצא מפה עד שהאבא יבטיחה בבנים.

ואבי זיע"א חשב קמעה ואז הסתובב אלי ואמר: אכן אתה צודק, הרי יפה כח הבן. נגש אבא זיע"א ליענקל סאמעט ונתן לו מכה על כתפו ואמר לו: שיהיה לך כל כך הרבה ילדים, עד כדי כך שלא תוכל לילך אתם בשוק. וכך הוה, ונושע בבנים ובבנות.

סיים הרה"ק משומרי אמונים ואמר: אני מבטיחה פה בחדר הזה, במקום הזה של אבי זיע"א, שבשנה הבאה תושע בזרע של קימא. וכך הוה, שלשנה הבאה נולדו לו תאומות, שתי בנות למזל טוב, בשנת תשע"א, לפני פורים. ובפורים תשע"א בא עוד הפעם עם דג גדול, ונתן תודה להרבי ואמר: כאן, בזה השלחן נושעתי ולכאן באתי לערוך סעודת הודאה'.

באהבה ואחוה

מצוה זו של 'משלוח מנות איש לרעהו' יש בה דבר חדוש, שהרי אין היא אמורה כלפי עניים ואביונים אלא כלפי כל אדם ואדם, איש לרעהו. יהא מעמדו הפלפלי אשר יהיה. מצוה זו מקיפה את כלל ישראל כלו, מבלי שיכות לסף הממון שיש להם, ואין היא מתקיימת דוקא במעוטי יכלת.

בכך שונה מצוה זו מהמצוה שנצטוינו בכללות הימים טובים לשמח את העניים, וכפי שפסק הרמב"ם בהלכות יום טוב (פ"ו הי"ח): וכשהוא אוכל ושותה חייב להאכיל

שו"ת תנ"ך

חידון אַזְנֹת - נושא פרסים

כמה פעמים מזכר במגלה תבת 'המון'?

הפותרים נכונה יכנסו להגרלה אי"ה על סידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר". את הפתרונות יש לשלוח אלינו עד ליום שני למספר פקס: 077-470-26-81 או למייל: magdenot@gmail.com נא לכתוב שם, כתובת מדויקת וטלפון. בראש הדף לציין "עבור חידון לנוער".

פתרון החידה וכן שם הזוכה, יפורסמו אי"ה בגליונות הבאים

פתרון החידה - פרשת מקץ:

ש. איפה יש בפרשתנו טענה של קל וחומר? ת. כשהאחים מואשמים בגנבת הגביע של יוסף הם משייבים בקל וחומר, "הן כסף אשר מצאנו בפי אמתחותינו השיבונו אליך... ואיך נגנוב מבית אדוניך כסף או זהב?" (בראשית מד, ח).

שם הזוכה בסידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר":

פרשת מקץ:
ה' יעקב רייזמן מבית שמש.

